

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 23. juli 2008
Sagsnr.: 39

./ Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat om væsentlige og aktuelle sager under det franske EU-formandskab, 2. halvår 2008 på Fødevareministeriets område.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1/ Kontoret for Europapolitik og internationale relationer

Sagsnr.: 11931

Den 22. juli 2008

TAER/BSTM

FVM 569

EU-sager 2. halvår 2008 – orientering fra Fødevareministeriet

1. Indledning

Denne orientering har til formål at præsentere det franske formandskabs program for det 2. halvår af 2008 for så vidt angår de sager, der hører under Fødevareministeriets ressort. Orienteringen vil fokusere på de sager, som Frankrig har annonceret, at de vil behandle i løbet af deres formandskabsperiode.

Frankrig er det første formandskabsland i den trojka, der sammen med Tjekkiet og Sverige skal være formand for EU i perioden 1. juli 2008 til 1. december 2009. Samtidig med at Frankrig har samarbejdet med Tjekkiet og Sverige om det 18-måneders formandskabsprogram, har Frankrig ligeledes arbejdet sammen med det forudgående formandskabsland Slovenien. Ikke mindst i forbindelse med behandlingen af "Sundhedstjekket" foregik et tæt samarbejde mellem Frankrig og Slovenien. Afslutningen af forhandlingerne om sundhedstjekket forventes at udgøre det helt store emne på landbrugsområdet under det franske formandskab. Endvidere forventes det franske formandskab at påbegynde drøftelserne af et sundhedstjek af den fælles fiskeripolitik særligt vedrørende bæredygtigt fiskeri.

Der er planlagt rådsmøder (landbrug og fiskeri) på følgende datoer:

- 15. juli i Bruxelles
- 29. – 30. september i Bruxelles
- 27. – 28. oktober i Luxembourg
- 17. – 18. november i Bruxelles
- 28. november (evt.) i Bruxelles
- 17. – 19. december i Bruxelles

Fødevareministeriet har endvidere sager på rådsmødet (EPSCO) den 15. – 16. december 2008.

2. Generelle forventninger til det franske formandskabsprogram

2.1. Landbrug

Frankrig vil prioritere, at der opnås politisk enighed om Kommissionens forslag til sundhedstjek af den fælles landbrugspolitik i forbindelse med Rådsmøde (landbrug og fiskeri) i november måned. Forslaget er fremsat af Kommissionen den 20. maj 2008 under det slovenske formandskab.

De politiske forhandlinger vil endvidere ske på baggrund af Rådskonklusionerne fra marts 2008 angående Kommissionens meddelelse om sundhedstjek af den fælles landbrugspolitik af 20. november 2007.

De vigtigste punkter i Kommissionens forslag til sundhedstjek af den fælles landbrugspolitik er:

- Tilpasning og forenkling af enkeltbetalingsordningen, herunder yderligere afkobling af støtteordninger. Forslaget indebærer etablering af mulighed for at alle medlemslande kan arbejde hen imod en ensartet støttesats for landbrugsarealerne indenfor hver region, en forenkling af krydsoverensstemmelsesordningen, samt en forenkling af enkeltbetalingsordningen ved yderligere afkobling af produktionsbundne direkte støtteudbetalinger
- Afvikling af udtagningsforpligtelsen (brak)
- Yderligere modulation, dvs. overførsel af midler fra den direkte landbrugsstøtte til anvendelse til nye udfordringer i landdistriktpolitikken samt progressiv reduktion (capping) af direkte støtteudbetalinger og fastsættelse af nedre støttegrænser
- Udvidet anvendelse af artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003, herunder forsikringsordninger og kriseforanstaltninger kombineret med en øget fleksibilitet til evt. tilbageholdelse af 10 pct. af den direkte støtte og flere muligheder for anvendelse af dele af den direkte støtte til andre formål (gl. artikel 69 i forordning (EF) nr. 1782/2003)
- Trinvis udvidelse af mælkekvoterne med 1 % om året i 5 år i årene 2009/2010 til 2013/14 med afskaffelse i 2015
- Afvikling af visse interventions- og støtteordninger samt væsentlige begrænsninger i anvendelsen af de tilbageblevne ordninger. Forslaget indebærer at interventionsordningen for korn bibeholdes, men med visse indskrænkninger mens interventionsordningen for ris og durum hvede afskaffes, interventionsordningen for svinekød afskaffes, støtte til privat oplagring af særlige oste afskaffes, og støtte til privat oplagring af smør bibeholdes, men med visse indskrænkninger
- Håndtering af nye udfordringer vedrørende klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet. For at imødekomme de nye udfordringer for europæisk landbrug foreslår Kommissionen, at de yderligere modulerede midler (udover de første 5 pct.) målrettes indsatser på disse områder. Endvidere foreslås, at der bliver mulighed for at benytte nye typer af indsatser på disse områder som f.eks. permanent braklægning og ekstensivering. Endelig skabes der mulighed for at forøge støttebeløbene til de nye indsatser.

Den 7. oktober 2008 forventes Europa-Parlamentets landbrugsudvalg at vedtage sin betænkning, hvorefter Europa-Parlamentet vil afgive sit høringssvar den 19. november 2008. Frankrig forventer således, at der kan opnås politisk enighed på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17. – 18. november 2008. Frankrig opererer endvidere med muligheden for at indkalde til et ekstraordinært rådsmøde den 28. november 2008.

Forslag om en fælles europæisk skolefrugtsordning forventes behandlet under fransk formandskab, som prioriterer vedtagelsen af en fælleseuropæisk skolefrugtsordning. Kommissionen har den 14. juli 2008 oversendt til Rådet i dansk sprogversion forslag til en skolefrugtsordning med efterfølgende drøftelse på Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2008.

Forslaget tager udgangspunkt i, at en skolefrugtsordning vil sikre fremtidens forbrug, udvikle sektoren og fremme innovation. Samtidig forventes forslaget at tage udgangspunkt i, at en skolefrugtsordning kan fremme sundheden blandt skolebørn. Dette mål søges nået igennem tre typer tiltag herunder: Udveksling af viden for at samle og videreformidle erfaringer og viden om skolefrugtordninger på tværs af medlemsstaterne. Disse tiltag sættes i værk og finansieres af Kommissionen. Oplysningstiltag der skal supplere selve uddelingen af frugt, såsom ekskursioner, undervisningsmateriale el. reklamekampagner. Umiddelbart er disse tiltag medlemsstaternes ansvar. Sidste tiltag er uddeling af frugt for direkte at understøtte indkøb og uddeling af frugt på skolerne. Tiltagene tilrettelægges og administreres af medlemsstaterne, men medfinansieres af Fællesskabet.

Forslag om en reform af programmet for uddeling af fødevarer til de socialt dårligst stillede forventes fremsat og behandlet i løbet af det franske formandskab, som prioriterer forslaget højt. Reformen er en følge af Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: Håndtering af udfordringerne ved stigende fødevarerpriser – retningslinjer for EU's reaktion, som blev drøftet på DER-møde den 19. – 20. juni 2008.

Siden 1987 har velgørende og sociale organisationer kunnet uddele fødevarer til de socialt dårligt stillede borgere fra EU's interventionslagre. Som følge af at der kun er meget få mængder på interventionslagrene, og fællesmarkedet samtidig er påvirket af kraftige prisstigninger på fødevarer til skade for de socialt dårligst stillede borgere, ønskes en ændring i denne ordning herunder en forøgelse af budgettet med 2/3 til ca. 500. mio. €. Da ordningen hidtil har været administrativt byrdefuld, forventes forslaget også at indebære en forenkling i forhold til de organisationer, som kan søge om støtte efter ordningen.

Offentliggørelse af grønbog om en fælles politik for kvalitet af landbrugsprodukter. Grønbogen er en opfølgning på Fødevarerkvalitets certificerings konferencen i februar 2007 og forventes at uddybe hvilke muligheder landbrugere og producenter af fødevarer har for at øge værdien af deres produkter herunder mulighederne for at øge kvalitet og målrette produktionen efter forbrugernes efterspørgsel herunder anvendelse af de eksisterende ordninger for geografisk oprindelse og traditionelle specialiteter, som betragtes som væsentlige for udviklingen af landdistrikterne i fællesskabet. Endelig forventes grønbogen at omhandle anvendelsen af offentlige kvalitetssymboler.

Forslag om ændring af handelsnormer for kyllingekød. Forslaget fremsættes af Kommissionen for at imødekomme amerikanske ønsker i det transatlantiske samarbejde om ophævelse af det europæiske importforbud mod kemisk behandlet fjerkrækød, hvilket i givet fald forudsætter en ændring af definitionen af ”fjerkrækød” i handelsnormerne. Dette element i forslaget udgår, hvis der ikke fremsættes et forslag om tilladelse til kemisk behandling til at fjerne overfladeforurening fra fjerkræprodukter i Hygiejneforordningen. Endvidere indeholder forslaget en udvidelse af reglerne til også at gælde for tilberedt fjerkrækød, f.eks. marineret fjerkrækød, der er genstand for en stadig stigende omsætning. Definitionerne af ”fersk”, ”frosset” og ”dybfrosset” kød er desuden strammet op og er

udvidet til også at gælde for tilberedt fjerkrækød, som ifølge forslaget kun må sælges i én af de tre former.

2.2. Fødevarer- og veterinærsager

Det franske formandskab ønsker at sætte særligt fokus på fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse. Frankrig har tidligt tilkendegivet, at man ønsker at sætte fokus på EU's fødevarerikkerhed i forbindelse med 3. landsimport. Herunder prioriteres en drøftelse af, hvorledes det sikres, at importerede landbrugs- og fødevarerprodukter er i overensstemmelse med de standarder, som tilsvarende fællesskabsprodukter skal overholde.

Kommissionen har 13. juni 2008 oversendt forslag til Rådet i dansk sprogversion om animalske bi-produkter, som har til hensigt at forenkle og effektivisere den eksisterende lovgivning for håndteringen af animalske bi-produkter, samtidig med at det eksisterende høje niveau for fødevarerikkerhed, dyresundhed og miljøbeskyttelse bevares. Det kommende franske formandskab har tilkendegivet at ville prioritere forslaget under deres formandskab med henblik på en mulig vedtagelse i 1. behandling.

Det franske formandskab har meddelt, at man på baggrund af Kommissionens forventede forslag til en handlingsplan for udmøntning af dyresundhedsstrategien vil arbejde for udarbejdelse af nødvendige Rådskonklusioner.

Forhandlingerne vedrørende den nye forordning om generelle mærkningsregler vil fortsætte under fransk formandskab. Forordningen vil erstatte en række direktiver, herunder det horisontale (generelle) mærkningsdirektiv, samt næringsdeklarationsdirektivet. Der lægges op til en større revision af de gældende regler om næringsdeklaration, herunder, at næringsdeklaration bliver obligatorisk, og der åbnes for angivelsen af næringsdeklarationsoplysninger på forsiden af fødevarerne. Det foreslås, at GDA (Guideline Daily Amount - Anbefalet Daglig Mængde) kan indgå som oplysning på forsiden af fødevarerne. Forhandlingerne er endnu på et indledende stadie.

I forhold til forhandlingerne omkring mærkningsreglerne for foder forventes disse afsluttet i en 1. læsningsaftale med Europa-Parlamentet i november eller december 2008.

Drøftelserne om forslaget til revision af "novel food"-forordningen fortsætter ligeledes under fransk formandskab. Novel food-reglerne omfatter godkendelse af nye fødevarer inden markedsføring heraf i EU. Ved nye produkter forstås i den nuværende forordning fødevarer og fødevarer ingredienser, der ikke har været anvendt til konsum i nævneværdigt omfang i EU før maj 1997. Desuden forventes forslaget at omfatte fødevarer fremstillet ved hjælp af nye teknologier som nanoteknologi og muligvis kloning. Der arbejdes også her hen imod en vedtagelse af forslaget i 1. behandling under fransk formandskab.

2.3. Fiskerisager.

Under fransk formandskab vil man påbegynde drøftelserne om et nyt forslag om tekniske foranstaltninger for at fremme bevarelsen af fiskebestandene, reducere udsmid og beskytte sårbare marine habitater i EU-farvande. Formålet med forslaget er at fastlægge de generelle principper, der lig-

ger til grund for alle tekniske foranstaltninger i EU farvande andre steder end i Østersøen, Sortehavet, Middelhavet og for fiskeri efter stærkt vandrende fiskebestande i alle farvande, tillige med et lille antal specifikke foranstaltninger, som skal gælde permanent i alle områder. Tanken er, at der med forslaget kan opnås klarere og enklere tekniske regler for EU-fiskeriet, og regler, der er bedre tilpasset de forskellige økosystemer.

Forhandlingerne om forslaget til genopretningsplan for torsk i bl.a. Nordsøen og Skagerrak/ Kattegat forventes at blive videreført under fransk formandskab. Et vigtigt element i forslaget vil være at sikre en flerårig ramme for kW-dageordningen. Forslaget forventes vedtaget på rådsmødet i november 2008.

Ligeledes vil det franske formandskab skulle lede forhandlingerne om fastsættelse af fiskerimulighederne for 2009. Her vil fokus være rettet mod fastsættelse af fiskerimulighederne på et bæredygtigt grundlag i henhold til den videnskabelige rådgivning, hvilket bl.a. kan forbedre mulighederne for genopretning af bestande. Det franske formandskab planlægger at behandle fire forslag til TAC/kvoter 2009. Forslag om TAC/kvoter 2009 for henholdsvis Sortehavet, Østersøen og dybhavssarter forventes fremlagt i september med henblik på vedtagelse i oktober. Forslag til den generelle TAC/kvoteforordning for 2009 for alle andre områder forventes fremlagt i oktober/november med henblik på vedtagelse i december.

Angående eksterne fiskerimuligheder vil Frankrig have særligt fokus på de årlige forhandlinger om en fiskeriaftale med Norge samt det årlige møde i den internationale komité for bevaring af tun i Atlanterhavet, hvor der arbejdes med en plan for genopretning af den almindelige tun.

Kommissionen forventes endvidere i oktober eller november 2008 at præsentere et forslag til en ny kontrolforordning. Forslaget er en opfølgning på Revisionsrettens særberetning 7/2007 om fiskerikontrol. Det må forventes, at forslaget vil være meget ambitiøst i forhold til at sikre yderligere harmonisering af fiskerikontrollen og en øget rolle for EU's Fiskerikontrolagentur i Vigo.

Endvidere vil det være under fransk formandskab, at EU forventes for 1. gang at have en uformel drøftelse om den fremtidige reform af EU's fiskeripolitik. Kommissionen forventes først i 2009 at præsentere en grønbog til reform af EU's fiskeripolitik.

Frankrig vil fortsat arbejde for at sikre tiltag indenfor den fælles fiskeripolitik, som kan imødegå den krise fiskerierhvervet befinder sig i, bl.a. som følge af stigende oliepriser.

Endelig vil det franske formandskab sætte fokus på en bæredygtig udvikling for akvakultur.